

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Kayseri Bünyan Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Gülistan Al, 30 Ekim 2024 tarihinde ailesiyle yaptığı telefon görüşmesinde, cezaevindeki bazı personelin kendisine yönelik olarak sistematik bir şekilde sözlü taciz ve hakaret uyguladığı iddialarında bulunmuştur. Al, bu tacizlerin havalandırmayı görebilen nöbet kulübelerinde görevli askerler tarafından gerçekleştirildiğini belirtmiş, söz konusu tacizlerin cezaevi yönetimine bildirildiğini ancak herhangi bir yanıt alınmadığını ifade etmiştir. Ayrıca, durumu aktarmak amacıyla yazdığı dilekçelere cevap verilmediği ve yazdığı mektuplara el konulduğu iddialarını dile getirmiştir.

Bu iddiaların ciddi bir şekilde ele alınması gerektiği düşünüldüğünde, Anayasa'nın ve ceza infazı ile ilgili ulusal mevzuat çerçevesinde mahpusların haklarının korunması ve cezaevlerinde yaşanabilecek hak ihlallerine karşı devletin sorumluluğu açıkça belirlenmiştir. Anayasa'nın 17. maddesi, "kişinin maddi ve manevi varlığının korunması" hakkını güvence altına alırken, 19. maddesi de "kişinin güvenlik ve özgürlük hakkı"nı tanımaktadır. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 2. maddesi ise mahpusların onurunu zedeleyecek her türlü muamelenin yasaklandığını belirtmektedir.

Ulusal yasaların yanı sıra, ülkenin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmeleri de mahpusların korunmasına dair bağlayıcı hükümler içermektedir. Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 7. ve 10. maddeleri, mahpusların insan onuruna uygun bir şekilde muamele görmesi gerektiğini belirtmektedir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. maddesi, "işkence ve insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele ya da cezaya tabi tutulmanın" yasak olduğunu ifade etmektedir. Bu bağlamda, mahpusların haklarının korunması için cezaevlerinde denetim mekanizmalarının etkin bir şekilde işlemesi, ulusal ve uluslararası standartlarla uyumlu bir şekilde yürütülmesi gerekmektedir.

Gülistan Al'ın iddia ettiği sözlü taciz ve hakaret olaylarının araştırılması ve Kayseri Bünyan Kadın Kapalı Cezaevi'nde mevcut hak ihlallerinin giderilmesi amacıyla, Adalet Bakanlığı tarafından gerekli incelemelerin bir an önce başlatılması elzemdir.

Bu bağlamda;

1. Gülistan Al'ın havalandırmayı görebilen nöbet kulübelerinde görevli askerler tarafından sözlü tacize ve hakarete uğradığı iddiaları hakkında Bakanlık tarafından herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır? Eğer başlatılmamışsa, bu konuda herhangi bir işlem yapılması planlanmakta mıdır?
2. Cezaevlerinde nöbetçi askerlerin mahpuslara yönelik sözlü taciz ve hakaret gibi insan onuruna aykırı uygulamaların önlenmesi amacıyla Bakanlığınız tarafından uygulanan denetim mekanizmaları ve eğitim düzenlemeleri nelerdir? Kayseri Bünyan Kadın Kapalı Cezaevi özelinde bu tür ihlallerin önüne geçilmesi için herhangi bir tedbir alınacak mıdır?
3. Gülistan Al'ın yazılı dilekçelerine ve mektuplarına cezaevi yönetimi tarafından el konulmasının, Anayasa'nın ve uluslararası insan hakları mevzuatına aykırı olup olmadığı değerlendirilmiş midir? Bu konuda Bakanlıkça bir soruşturma başlatılması planlanmakta mıdır?
4. Kayseri Bünyan Kadın Kapalı Cezaevi'nde, mahpusların temel haklarının ihlaline neden olan durumların tespiti ve giderilmesi için Bakanlığınız tarafından yürütülen denetimler hakkında herhangi bir rapor ya da açıklama yapılacak mıdır?
5. Müebbet hapis cezası almış mahpuslara yönelik ayrımcı ve keyfi uygulamaların önlenmesi amacıyla cezaevlerinde uygulanacak yeni düzenlemeler ve denetim mekanizmaları hakkında bir çalışma yapılmakta mıdır? Bu tür uygulamaların ortadan kaldırılması için Bakanlığınızca bir politika değişikliği planlanmakta mıdır?
6. Mahpusların aileleriyle düzenli görüşme yapmalarını sağlamak amacıyla mevcut yasal düzenlemeler ve uygulamaların iyileştirilmesi konusunda Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır? Özellikle uzak mesafelerden gelen ailelerin görüşme hakkının daha verimli bir şekilde kullanılabilmesi için yapılacak herhangi bir düzenleme olacak mıdır?